

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКІЙ

СКОРОТЕЧА.

(Сонгів.)

ПЕШТА.

Неделя

14. Новембра. 1843.

Год. III.

ШТО С МНОГО, МНОГО.

У саданѣмъ лестномъ вѣку
У комъ несташеству ѡудъ
Сватко тражи Славу вѣку
Быо мударъ, быо худъ
Ужасный е ово Срамъ
Когъ се гнуша Божіи Храмъ.

Чемерно е погледати
Куд' невештъ забада пось
Мучно га е и слушати
Еръ све чини узъ пркосъ
Шта ће ово да буде
Кадъ с' намећу свудъ луде.*)

Нуде бац'мо юшть јданъ взоръ
Пре нег' изрекнемо судъ
Да небы намъ быо зазоръ
Погрѣшности удъ
Ветренякъ 'бо сваки путь
Горе прође него глупъ.

Найпре инди красный намъ поль
Предметъ буди ума могъ
Не бы л' ми се сманио тай болъ
Кон само кини свогъ.
Но ахъ! што Ѯу Боже мой?
Злый е наши' Сеј' строй.

Петнайстъ юшть неброи лѣта
Свѣже росе капљица
Пакъ голема Отцу штета
Што му кћерца одсеца
Еръ неможе проћи баалъ
Да не — хара собственъ таљ.

Штипци власи украскава
Текъ што бѣлы сване данъ
Тымъ пріязни изласкава
Трудъ юй буде све јданъ
И у овомъ Славу', Честь
Сеја тражи, губно свѣсть.

Мѣсто да се домоводству
Изъ малена обучи
И Отчиномъ Руководству
Скромно себе подручи
Приманчивогъ света прасъ
Присвоява свакій часъ.

Исто тако и Юноша
Племенитогъ Рода Сынъ
Посвѣдневно оно куша
Што му ни — е нѣговъ чинъ.
Квари труе сладку крвъ
И грызе га тайно црвъ.

Многіи ти е у могућству
Као Џарићъ одгаенъ
У беспечномъ свомъ жителетву
Миловидно нагоенъ

*) Молимъ нека се ово тако строго нетолкуе, ёрбо свакомъ oddаемъ достойнимъ излатимъ почитаје.

Шестъ стопа є онъ высокъ
Радо слѣди моде токъ.

Више проје десетина
Док' т' осети ума власть
Док' га троне прсумилна
Народности свое сласть
Исто тако као Дѣва
У наштоти успѣва.

Дакле на то л' Ваша жажда
За славомъ Васъ доводи?
Одъ кудъ е' после рађа вражда
Туђъ обычай уводи
Хоћ'мо съ Вами мы строго,
Еръ „што є много, много.“ —

У Ади.

Побрат.

ОДПРАВАКЪ СЕГЕДИНЦА.

У числу 16. С. Н. Листа насрће на мене некий Г. себе знаюћи Правдолюбъ изъ Сегедина, што самъ я мой у ч. 7. С. Н. Листа печатаны, но одъ Г. О. Павловића изопачены „Одпѣвъ Г. О. Николићу и пр.“ у ч. 20. П. Б. Скоротече вѣрно препечатати дао, и што самъ се я тымъ поводомъ и при той прилики противъ Г. Павловићевогъ зло уобычайеногъ поступка и явно изразио. Я доиста незнамъ, како се ј Г. Правдолюбъ усудити смео, ученой публики такову да рекнемъ критику пуну вопросителны, и неопределителностій предложити, тако да бы съ Лессингомъ пытати могао: *Wo kommt die Freiheit her so unbestimmt zu richten?* на кое едины опеть съ Лессингомъ одговоръ бы дао: — — — паф еркестен Г. џинде:

Lernt auch ein Schüler schon des Meisters Fehler finden
Und halt was Körner hat, für ausgedroschnes Stroh.

Доиста, тко є годъ безпристрастанъ, и тко за истину и правду чувство има, тай ће изъ целогъ говора могъ вице рецензента и његово пуко невѣжество у Стихотворству, и и његову опакость, увидити, само и његово наименование „Правдолюбъ“ пафо за сатирично др-

жати. Таковъ говоръ слушаюћи, немогу и наче него само сожалитељно рећи:

Mit Lächeln hört ich deine Vorwurfsworte
Doch sie verlegen meine Seele nicht.

m. g. Сархир.

Тога ради небы ни вредно было Г. Сегединцу што годъ одговорити, премда онъ мене, доста нечувено и као критикъ јошть на одговоръ позывљъ, у мѣсто да као правы рецензентъ мой Одпѣвъ съ моралне и естетичске стране вѣжествено прорешета, и погрешке съ доказателствама изложи, пафъ ако необорымость овь, и да є вредно, видимъ, да му текъ онда своевольно одговоримъ, или да му се поклонимъ. Истини, почитаемой публики, и правда а не Г. Правдолюбу за любовь, одговорићу я дакле нешто на и његова пытана. Пре тога нужно є пафо болѣгъ разумеваня ради знати, да самъ я за мой Одпѣвъ ону форму узео, коју є н. п. јошть Тассо за и његовъ „Ослобођени Ерусалимъ“ или Ериње Шулце за и његову увѣнчану „die verzauberte Rose“ т. б. Ottava rima употреблявао, и одъ кое размѣрје овако изгледа.

— — — — — (Овако стихъ 1. 3. 5. 7. и 8.)

— — — — — (Овако стихъ 2. 4. и 6.)

Садъ вальда ће Господинъ Правдолюбъ моћи толико проницанія имати, да ће по овомъ размѣрју савъ мой Одпѣвъ измѣрити знати, пафъ ако има здраве уши слушати, а онъ некъ слуша и благогласie самъ тражи. У чему се ово нарочито састои, то є требало, да ме ј Г. Правдолюбъ извѣстio и поучио, не пафъ да свое собственно невѣжество софистичскій скрыва, и мени препиније. Я га дакле съ мое стране на само слѣдуюће книгје упућуемъ: *Aesthetischs Lexikon von S. Ignaz Feilitzsch. Wien 1836.* членъ *Wohlklang, Rhythmus, Eurythmie, Reim, Oktave* ec. *Joh. Joach. Eschenburgs Theorie und Literatur der schönen Redekunst. Berlin 1836* (§. 37—40) *Dr. Kerndörffers praktische Rhetorik. Leipzig 1834* (страна 70—77. у колико се и србскогъ јзыка тицати може) и *Pontischer Hausschau des Deutschen Volkes von Dr. D. L. W. Wolff. Leipzig 1839.* (у уводу). Кромъ тогъ зна се, да є по Квинтиліану за благогласie найбољи судја уво.

Да сравнимо дакле за неволю изопачене
мое стихове са правилним.

1. Ой Шеріде; ово је по горњемъ размѣ-
рио правилне одъ: Ой Богинѣ.

2. Да кадъ прѣдъ Србствомъ Србинъ Ср-
бу пое; нје л' пунie и благогласнє одъ: Да
кадъ прѣдъ Србствомъ Србу пое?

3. То Совершениства баръ ћу тражит' ме-
ту; а не противъ мое нѣмѣре: Совршенистъ
брїжанъ ћу тражит' мету. Ово је у осталомъ
кодъ мене увопараоћи стихъ, чимъ се у ме-
сто чисты Јимба узымао Хореи и Дактили.

4. Да ќебы крозъ нји било Ерѣ плодъ.
а не несмыслено и метрически погрешно:
Да одъ нји дамо проклѣты плодъ!

5. Мануфактурма, а не обратни Јимбъ:
Рукодѣлама.

6. У духу єдни! ово је силини узекликъ одъ:
Духомъ су єдни!

ad 1. У првомъ стиху могъ Одпѣва призывао се Музе у помоћь, као што је то и п. Камоенсъ у својој Лузіади или и Мушкицкій у својимъ Одама чиніо, и кое су се звале и Шеріде или Камени. (— Sang der Katzen, Versammelten Chor etc. Schiller). То је знао безмертвый Мушкицкій мало болѣ него Г. Павловићъ и његовъ неукій бранителъ Г. Неткописацъ Сегединскій; зато је онъ у Оди XXI и XXIII (Стихотв. ч. I) и писао: Шерідо, и Шеріде а не Богинѣ. Ово је врло обште речено, и безъ свакогъ разумногъ отношения на мое стихове, потребуе дакле ближе изясненія, да се знају л' оне Богинѣ съ Олимпа, изъ мора, Богинѣ пѣніја, чега ли?

ad 2. Речь „Србинъ“ допуњава стопу мо-
га стиха и ону фигуру, за коју је мой вице ре-
цензентъ по несрѣти глувъ. Примѣре за та-
кове фигуре некъ ми је слободно навести: Ср-
бинъ Србству србскиј србствујући, или Сла-

венскій имъ Славу Славу пое. У прочемъ је
нужно безъ дугогъ погађаја знати, да башъ
Србинъ пое, и једино онъ, а не и п. Енглезъ
или Хотентотъ.

ad 3. Правилность овога стиха упада сва-
комъ у очи, само не момъ Г. Вице рецензен-
ту. Њега пакъ научити хтети, значило бы А-
рапина белити или Дунавъ орати, зато не-
ћу бадава речи трошити, него прелазимъ
одма.

ad 4. Овай се стихъ односи на „Огече-
ство“ и разумителанъ је за свакога, комъ су
годъ бывша волновања у Сербии и одтудъ
произлазеће опасности за њу познате. Но
„одъ нји“ (з.ы. людји) проклеты плодъ дава-
ти, то дивље преестествено преобразжене
„людји“ у ићкій „проклеты плодъ“ нити самъ
кадгодъ чуо, нити читao. Овай вртлогъ
несмыслености небы ни самъ Омиръ,
да садъ воскресне, разумео, а камо ли я,
кој што ђо Евангелистъ Јоанинъ (глава I.
стихъ двадесетъ седми вели, „ни самъ до-
стоинъ отрѣшити опуте на обуви Његовой.“
При овоги прилици рећи ћу нешто и за Г. О.
Павловића и његова навјења у ч. 22. С. Н. Но-
вина 1843, нека изъ овога повторителногъ
изјене нја могъ увиди, у колико је Омира обожавамъ,
као што је празанъ страхъ, аки бы
се прекомѣро хваленъ кодъ нась на штету
заслуга нашы книжевны великостворитеља,
убычанти хтело, будући самъ я то чрезъ
мој „Одпѣвъ“ и његовъ „мото“ и самъ укорео,
слѣдователно је излишна била она Г. Павловића трада. Г. Сегединца напротивъ некъ
буде увѣренъ, да се свакомъ Списателю одъ
оногъ, који стваръ болѣ разуме, гдји шта по-
правити може, и дабы лудостъ была, томе се
противити, но изъ тога неслѣдуе ни найма-
ње, оно што је добро и на свомъ месту, да
се по произволенію когъ му драго Учредника
квари. У прочемъ ће мене мой добриј Ге-
нриј и безъ Г. Сегединца на прави путъ изве-
сти, а онъ некъ за свой Лавуринтъ самъ се-
бы какву Аріадну тражи.

ad 5. „Речь“ „Рукодѣлje“ је наисходній
преводъ речи „Мануфактура;“ то значи кодъ
мене Handarbeit. Сходнѣ велимъ я съ Хорва-
тима „рукотворство“ будући се понятіја о с-

дномъ и другимъ весьма разликую, о чёмъ є особено оштро различованѣи нужно.

ад 6. Одговоръ као и подъ: ад 3.

О речи „крыве“ мѣсто „поворѣ“ „бяху“ у место „беахъ“ и „тако“ у мѣсто „затымъ“ могао бы я правилность лѣко доказати, кадъ бы се съ таковимъ субтилнимъ ситницама занимати хтео.

Речь „шоръ“ садржава у себы сасвимъ другачи смыслъ него изворъ.

Тежко извору безъ одлива; тежко трговини безъ извоза. За извозъ особыго за извозъ Фабриката мыслимъ я, треба по основателю нове системе у државной Економіи — по Дру Листу — чутъ или „шоръ“ отварати, почемъ свака држава у своїй внутрености и тако већь трговине изворъ имати мора, и има. О внутренью и увозной трговини особыто са Фабрикатима у момъ дакле Одѣљву ни речи быти неможе по Листовомъ совѣту: *Eine Nation ist um so reicher und mächtiger, je mehr sie Manufaktur Produkte exportirt, и ономъ: Die Manufakturen und Fabriken sind die Mutter und Kinder der bürgerlichen Freiheit, der Aufklärung, der Künste und Wissenschaften, des inneren und äußeren Handels und der Transportverkehrerungen, der Civilisation und der politischen Macht.* (Nat. Syst. d. polit. D. f. agr. 212) кое самъ я све у согласie доводеши, у момъ Одѣљву вѣгромъ назначио.

„Србскій слепацъ“ пыта Г. Сегединацъ, кои є то? Србскій слепацъ свакій є онай, кој є слепъ, по момъ Одѣљву, и кои народне баладе узъ гусле певаю. Они су кодънасъ то што су кодъ Грка рапсодисти были, сирѣчъ народни барди. (сравни *Ost und West* 1838 стр. 152). Ние дакле чудо, што су они већь садъ Омирима прозвани, премда су кодъ мене у сравненио са Омировъ тепци. Србскомъ „певцу“ пакъ или стихотворцу свакомъ часть и поштенѣ. Овы као изображены люди, даю надежду, да ћеду изъ наши рапсодија кадъ годъ єдно цело. — Србску Иліаду — сочинити, чрезъ кое бы текъ онда правы србски Омири постали, јробо ако и есть овай непостижимъ, то опетъ Плиній вели: *Itaque etiam non asseculis, voluisse abunde pulchrum et magnificum est.* У прочемъ є речь „грчкій и

србскій слепацъ“ щеза и антищеза не само словомъ, него што є памети достойно, и у читавомъ свету єдино кодъ Срба наћи, у отношении на Омири, и дѣломъ.

У смотренію могъ посѣничнія Сербіе подражавао самъ одъ части Шиллерову Фигуру: *Auch ich bin in Irkadien geboren!* дакле: *Auch ich bin in Serbien gewesen!* Међу тымъ требало бы да свакій правы родолюбацъ свету земљу свои праотаца (ако може) поне єданъ путъ у свомъ животу посѣти. Сербія треба да намъ буде наша Мекка и Медіна!

У смотренію увода писма Г. Сегединаца упућуемъ га я на мое у ч. 20 Скороточе 1843. печатано примѣчаніе, нека га поболѣ прочита. па ће други путъ паметніе судити. Три године и више мое стихове квартни, я то стрпѣливо подносити, па садъ опетъ „врло на-гло“ съ моимъ примѣчаніемъ предъ светъ и зыби. *Sapere aude!*

По како други люди у овой распри о Г. Павловићу мысле, показат' ће ево следуюће писмо єдногъ као Стихотворацъ похвално познатогъ Спикателя изъ Београда: Изъ Скоротече и С. И. Листа видјо самъ, да сте се съ Г. Павловићемъ, завадили. Съ једне стране жао ми є, што Ваша драгоценна ми особа тако бадава и неправедно нападана быва, съ друге пакъ мило ми є, што прилику имате, Г. Павловића познати. Павловић да суди о Ноези, то толико значи, колико латинска пословица вели, — *coecus de colore.* — Онъ, кој у свомъ животу єдногъ честитогъ стиха направио ће, кои ни о прозы (ово є мало строго), много мање о поезији понятія нема, онъ се усѹће Ваше ићничке производе по прављати, и јопити бранити се, као да є право имао и добро чинио. О томора, о mores!

То исто важи и о Г. Правдолюбу.

Толико дакле за Одправакъ мои критичара; у противномъ пакъ случају неостае ми ништа, него съ Гетеомъ (*Westöstlicher Divan*) у мысли сложитисе.

А. Андрићъ.

ДОСТОПАМЯТНА СУПРУГА.

Жертве, кое є кадра права, вѣрна и добродѣтельна єдна жена за свога, ма и собственнымъ нѣговыимъ кривицама, у несрећу падшегъ мужа принети, као и напрезаня нѣна, коя она у так вомъ случаю употребити може, да га изъ тако тежкогъ и несносногъ нѣговогъ стана избави, заиста заслужую истинито почествованіе одъ цѣлога свѣта; пакъ је итъ чине женскому роду и особеный сданъ степенъ преизрядности, коју преизрядность само онай ще у стану припознати, у кога сердцу, ако другаче нѣгову личность блестателна слава и окружава, ипакъ свака простота и невоздѣланость влада.

Еліавета Блаквелль, Енглезкиња, и примѣръ вѣрны, прилѣжни и добродѣтельни жена, юла є супруга Александра Блаквелла, несредногъ оногъ у Шотландіи рожденногъ а кодъ Шведскогъ Краља бывшегъ Лѣкара, кој є у младо свеѣ доба у Единбургу Науке слушао, а оттудъ у 22. својъ возраста години, по природной му лагкомысленности, потайно у Лондонъ у Енглезку утекао, и тамо изпочетка нинапито друго ще мыслио, него само на повседневно по Лондону шетањи па прегледанѣ помјатостойни ствари. — Овай дакле младиња, кадъ све свое новце до последнѣхъ країцаре на лагкомысленный овай начинъ прохуи, онда принужденъ буде кодъ єногъ Књигопечатателя именемъ Вілкіна за Поправителя (Корректора) у службу стати, поредъ кое службе после и самъ као мимогредъ художество Књигопечатаня научи. На то мало помало све више са свѣтомъ у Лондону упознавајућисе, буде тако сретањ, да се упозна и съ єдномъ кроткомъ, смиренномъ и добродѣтельномъ дѣвицомъ, коя ю бѣи богатогъ єногъ Терговца. Онъ около ове дѣвице почне яко умилјатисе, и дотле ю доведе, да и она њга обегенише; пакъ шта ю више требало, него вѣнчатисе, кое се и сбуде; ћрбо онъ како осѣти, да га є дѣвица обегнисала, то онда юшти съ много умилнімъ рѣчма почне ю предусретати, и свагда на свою воденицу айтажъ окретати, само да

бы юшти склонио, да се съ нимъ наскоро и вѣнча. Она као запобљна по маломъ времену къ томе се склони, и тако онъ съ ньоме ступивши у бракъ добье знаменитый муразъ. Онъ наравно садъ опетъ наеданпутъ увидивши оволовији новацъ отма захвали на служби кодъ Књигопечатателя, и остави свою супругу, пакъ заопуца наново съ нѣни новци по свѣту тумарати, и тако чрезъ три године дана ходио є по Французской, Холандіи и по Нѣмачкй. После три године пако, кадъ се већь са своимъ тамо амо потуџанѣмъ умори, и све новце расточи, опетъ сејтивши се вѣрне све супруге врати ю се натрагъ у Лондонъ, коя га зато опетъ съ великомъ радостию предурѣђне и съ раниренимъ рукама у обятія своя пріими. Ово га яко сердца косне; зато вознамѣри онъ да съ онимъ иманѣмъ, које є кодъ куће затекао, себствену Књигопечатню заведе; аљ му се то, будући да исто художество по наредбы тамошни цехова ще изучио био, савимъ забрани. И тако онъ садъ съ малымъ юшти му заоставиши новцемъ никаковий другиј посао немогаше предузети; него отъ дана до дана мораюћи и свой и свое фамилије животъ обдержалати, наскоро потроши и оно мало, што су юшти притежавали, и шта тужнje, найпосле принужденъ буде и у договоре упустити се, кое на опредѣлено време немогавши возвратити, буде отъ єногъ му Заемдаваца нѣговы обтуженъ, и судейскимъ путемъ 1743. године осуђенъ да се на две године затвори. — Чрезъ ову дакле нѣгову небрежљивость, раскошность, и управо рећи своевольность пади. Еліавета у овако несносну бѣду и срамоту, нинайманъ свою спрама Александра наклоность непромѣне; него као вѣрна и добродѣтельна супружница юшти бываше му права сопутница и участница свио нѣговы терпѣнія. Она непрестанно мысляше, како ће горку судбину своме мужу олакшати, и изъ отчаятелне и тежке бѣдности и њга и себе избавити. — — Она є у младимъ своимъ годицама художество начертанія и боядисали точно научила была; зато садъ у овомъ бѣдномъ живота стану находићесе, кадъ дочуе, да многи же художествено

начертану книгу са свакојкимъ травама видити; то покуша срећу, и такову једну книгу са разнимъ билјмъ и травама верло вешто, и самой природи сходно, најисуе и набоядише. Ова книга као перво покушене и њено, буде многимъ ученымъ Мужев'ма показана, коя се тако яко свима понрави и допадне, да су они ово и њено отважно предпринятие не само весма похвалили, него су још и на лепъ начинъ ободравали и поощравали, да га продужи. — Ово дакле кадъ чуе добра супруга, восхитисе радостю, и садъ још съ већомъ наклонностю, наравно и съ већомъ вештиномъ продужи свой красный и сваке похвале достойний посао, и тако за кратко време толико заслужи, да буде у станю искупiti изъ бѣдногъ станя свога мужа и у слободу га поставити. Кои заточенія ослободивши се таки почве милу и преодобру свою Елісавету у послу јој подпомагати. Онъ садъ још свакой травки у разны взысы име приоддаваоћи, препоручи и њено ово велеважно дѣло и другимъ изванъ Енглеске живећимъ народима, и тако съ овимъ честнымъ и трудолобивимъ начиномъ толико су заслуживали, да су после у станю были пристойно и ныновому характеру сходно животъ свой препроводити и обдерожавати: пакъ шта више, наскоро ову вешту и славну Художницу Елісавету Кралевску ученно Дружество богато обдари, и писменно похвалногъ допадања свидѣтелство јој даде. — Кое супругъ и њи видѣвиши наново опетъ добые волю учитисе, и тако посветисе естественнымъ и лѣкарнимъ Наукама; кое совершивши почне писати о воздѣланію неплодне земље, чрезъ кое дѣло препоручисе Шведскомъ Посланику, кои га намѣсти у Шведско — Кралевску доброплаћену службу. А она заостане съ једнимъ дѣтетомъ у Лондону живити. Онъ наскоро постане и Придворный Лѣкарь кодъ Шведскогъ Краља, и тако на овай начинъ све свое прећашнѣ пореке поправивши и свой и жење свое животъ садъ в велелѣпно обдерожавао. — Но кадъ је она наумила была, да путује у Штокхолмъ своме мужу, свудъ се распостре жалостна вѣсть, да је Александру Блаквеллу 9. Августа

ста 1717. год. глава отсѣчена, сбогъ тога, што се и онъ помѣшао био у њеко противъ Краља созаклятие; коя вѣсть яко јо обори, и не само да је сироту отъ намѣренія свогъ отврати, него баць ју у такову туѓу и жалость, да се наскоро и она съ овога свѣта пресели.

НРАВОУЧИТЕЛНА ИЗРЕЧЕНИЈА.

Десетъ уговора благоразуміја јесу: Присутствіе духа, — предосторожность и опасность, — бодрость и смѣлость, — гибкость, — постоянство, — остроумный разсудакъ, — живо воображеніе, — танко сязаніе, — обладати себе самога, — познаванѣ света и людій.

У свакомъ дѣлу строїй порядокъ держати, не коштује ни плакъ труда толико, колико непорядокъ у и њему издержати.

Залобитисе и богинѣ (осице) имаги; то свакій једицутъ у животу своме претерпити мора. — И многое в любовь већма осакатила и наружила, него исте једовите богинѣ

Еданъ залюблѣнныи можесе сравниги са једнимъ комадомъ сировогъ и неотесаногъ мермера. — Єрбо једна дѣвица, коя је у своме художеству искусна, може изъ и њега једногъ Аполлона изобразити.

Онай је мударъ човекъ, кои зна себе у својој сердитости, у своимъ желаніјама и у страху управљати.

У страстима своима штогод предузети и дѣлати; то значи у време бурѣ вѣгрила раззапети.

Никадъ ономе човеку не вѣруй, кои ти түје слабости и недостатке открива: знай, да ће онъ тако исто и твоје другима открыти.

Ласкатељ постане свагда тираникъ кадъ само власть у руке добые.

Као што све ње злато што се сји, тако и не сјисе свашта, што је злато.

Смерть за поштеногъ и правдолюбивогъ човека ништа друго ќе; него часъ рожденія за будућиј животъ.

С. М.

ЖАЛОСТНА ВѢСТЬ.

Будимъ. 2. Ноемвриа нашегъ т. год. преселисево вѣчность у 57. години свога живота, Георгій Костичъ, заклетый Нотарій, Пештанскій Сынъ, рѣдкій и знаменитый єданъ Сербинъ, когд у Чиновничеству Експедіторіалномъ при Высокославномъ Мѣстоблюстителномъ Кралѣства Унгарскогъ Совѣту за 35. година службу свою точно и вѣрно отправляше. Онъ є быво єданъ добродѣтельный, честный и примѣрный Мужъ, благоговѣнныи и богобоязливыи Христіанинъ, великий и правый Родолюбацъ. Онъ као мѣстный Сербске Будиске Школе отъ више година бывшій Директоръ, увѣкъ є и ово Званіе тако добро и упутьно, тако принадлежно и уредно испунивао; тако ѡеръ в Ученике, кадъ ії в годь походіо, кое є онъ често чиніо, са мудрымъ своимъ совѣтомъ къ свакомъ послушанію, покорности и почитанію спрама свои Старіи упнувао; свако страхочитаніе и любовь спрама Всеизиѣтъ Создателя, као и спрама милостивѣшегъ Монарха нашегъ, сваку честность и благонравно поведеніе ясно и дубоко у сердце имъ уливао; къ свакомъ трудолюбию и повседневномъ прилаганію добро ії поощривао, и найпослѣ любовь, ини у ову небесну кѣрь, спрама свію на земли живеши, и приятеля и непріятеля у нѣма тако укоренявао; да занета Высокоблагородный Господинъ Еugenij отъ Гѣурковичъ, Верховный Народны наши Школа Кралѣвскій Надзиратель, велике и благородне ове Покойника труде съ найвећимъ задовольствомъ похваливаючи тронута себе осећа и смртній Покойника ѕени и непелу благодаранъ быти. — На погребъ иѣговъ 3. Ноемвриа стекао є многолюдственный разногъ Вѣроисповѣданія народъ, као и многи други Чиновици, коима є Пречести. Господинъ Ioanij Vitkovič, Протопресвтеръ Будиский, поредъ Сербскогъ, и друго на Маджарскомъ єзыку Слово говорио. — Иѣга као доброгъ, вѣрногъ и верстногъ свогъ Супруга горко оплакуе жалостна Супружница Анна вдова, рождена Мирославићъ. Буди му вѣчна память!

ШКОЛСКЕ ВѢСТИ.

Отъ стране Верховногъ Народны наши Школа Надзирателства даесе съ овымъ како Дѣтонаставници ма тако и овогодишњимъ совершенныимъ Предуготовницима на знанѣ, да є у Славонійско — Сремскомъ Окружју Маркушичка, єдна отъ боли близу Вінковаца находитећасе Учительска Штаціа, упразднѣна: зато, кој ю жеље получити, нека што скорије, са своимъ Прошеніјама, и къ нѣма приложенными нужднимъ Свидѣтелствама, Вышемъ своеј Надлежателству притећи дохіте.

ВѢСТИ.

(Пешта.) Отъ стране Чиновничества гробе и дѣле одлазећа Пароплова опредѣлено є, да у Пожунъ и у Бечъ свакій другій данъ, т. е. 24. 26. 28. и 30. Ноемвриа, као и 2. и 4. Декемвриа: а у Земунъ и Дренково опеть 20. 24. и 29. Ноемвриа по Римскомъ у 8 сатій уютру; и ако имъ благопріятно време послужи, и у даљше по истомъ овомъ разлогу дане, мако свершетка Декемвриа, и то само горе, одавде отилазе.

(Пешта.) Изъ дольни предѣла допловіо є у петакъ т. е. 12. Ноемвриа нашегъ, паробродъ „Пешта“, кој є са собомъ осимъ путника юшти и меда, лоя, шашарица и отъ части лоше вуне у великомъ количеству довезао.

(Пешта.) Паропловъ „Херкулесъ“ отпловіо є у Земунъ у петакъ 12. Ноем. наш.

ВЕЛИКА ЛУТРІЯ.

Главный досытакъ „Веселогъ Двора“ у Ліленфелду, и „Велике Гостилинице“ подъ №го. 99. на Табору близу Беча налазећесе, вученъ є 18. Ноемвриа по Рим.

Серіа 4-ва подъ №го. 7947. добыя Веселый Дворъ Ліленфельдъ или 100 к. держав. занимы папіира, т. е. ц. к. заемъ за год. 1839. а поредъ овога и у готовомъ новцу 125.000 ф. или свега у готовомъ новцу 200.000. фр.

Серіа 3-а. подъ №го. 24.755. добыя у гор. новцу	20.000. , ,
„ 1-а. „ „ 33.001. „ „	— 8.000. , ,
„ 2-а. „ „ 3 739. „ „	— 6.000. , ,
„ 3-а. „ „ 15.781. „ „	— 1.000. , ,

ДОБЫТАКЪ ЦЕРВЕНЫ ГРАТИСЪ ЛОЗОВА:

№го. 55.300. добыя велику Гостилиницу подъ №го. 99 или 100 к. Естерх. Лозова, и готовы новаца 12.500. фор. или у свему готовы новаца 50.000. фор.

№го. 52.683. добыя 40 к. Естерх. Лозова, и готовы нов 5.000 фор. или свега — — 10.000. фор.

№го. 47.375. добыя у готовомъ новцу — — 7.000 „	
„ 58 562 „ „ „ „ — 5.000. „	
„ 60.986. „ „ „ „ — 4.000. „	
„ 52 909. „ „ „ „ — 3.000. „	
„ 49.257 „ „ „ „ — 2.000. „	

ПУТЬ ПО СВЕТУ.

Сербске Бѣоградске Новине явлю, да је изъ Жупанѣца некій Стеванъ Радосављвић око половине Октомврија т. г. отишавши у планину, да зечове лови, усмотрио једну веверицу, коју потера да уби; но она се хитро сакре подъ једанъ пань. На то, да је онъ днага истый пань, подъ коимъ ненађе веверицу, него тва ћупчета са ситнимъ старинскимъ парама и марашинома, и једанъ саплачиње сребрњ.

ТЕЧЕНИЕ НОВАЦА НА БЕЧКОЙ БЕРЗИ.

18. Ноем. р. 1843.	у Сребру.	
Металъ.	а 5 %	110
"	а 4 %	100
"	а 3 %	76
Заемъ одъ 1839.	"	292
" 1834.	"	740
Банкакције Комадъ.	"	1673
Естерхазинъ Лозъ.	"	55 1/2
Царски дукати.	"	103 1/4

АРЕНДИРАНЪ РЕГАЛНЫ БЕНЕФІЦІЯ.

¶ Отъ стране Славногъ АЕМитрополитскогъ Спаилука „Даљ“ съ овымъ даје се назнанѣ, да ће се 11. Декемврија по Рим. т. г. наново подъ аренду слѣдуюћа Спаниска Притяжаніја, као: Рыболови у Боровскомъ и Даљско — Дунавскомъ отдељенію, у Затону и Савуљи; потомъ и ватанѣ піјвица у простору целогъ Спаилука, најпосле и Паша у Рыту „Живва“ зовомомъ, и то почевше отъ 1. Јануаріја 1844. на три, једне за другомъ слѣдуюће године, издати. — Тако позывајуose сви они, кои бы волю имали предречена Регална Бенефіција подъ аренду узети, да бы се предопоменутогъ дана у Спаниско — Даљской Канцелларіј, у обичне предполдневне часе скучили. Остало обvezателна условіја, могусе по-вседневно у Спаниской Канцелларіј видити.

Даљ 16. Ноемврија 1843.

БЕРЗОВОЗЪ (Sillwagen).

¶ Долуподписани препоручујуose почитаемомъ Публікуму, дасу завели „Берзовозъ“ одъ Пеште и Будима до Бае. — Изъ Пеште у Бају иде се понедельникомъ, средомъ и петкомъ; а изъ Бае у Пешту натрагъ: вторникомъ и четверткомъ. Цена је отъ персоне изъ Бае до Пеште 4 фор. среб.; а натрагъ изъ Пеште до Бае 3 фор. среб. — Тко више отъ 30 фунтија тере-ка има, плати ће 1 кр. среб. отъ фунте. — Иста кола стају у Баи у гостіони-ти кодъ „Лава“, а у Пешти кодъ „Мађарскогъ Краља“ до Нѣмачкогъ Театра.

Николай Лаутъ, Јованъ Балинтъ,
и Павелъ Марковић, иначе Шиндра названий.

Издајатељ Димитриј Јовановић. — Учредникъ Димитриј Теодоровићъ

(Rosen-Platz № 285.)

Цена ране 24. Ноем. п. р. на Пешти.
піјаци. меровъ, гропи. б. вр.

		найб.	сред.	лош.
Жито.	.	120	110	104
Наполица	.	80	74	68
Ражъ.	.	64	60	54
Счамъ.	.	55	50	46
Зобъ.	.	52	50	45
Кукурузъ.	.	55	53	50
Проя.	.	—	—	—
Жута каша	.	—	—	—

Станъ Дунава у Пешти.

24. Ноем. п. р. 5'. 5". 3'''.
25. Ноем. „ „, 5'. 6". 6.**

БЕЧКА ЛУТРИЈА.

отъ 22. Ноем. р. № 6 81 28 3 64

Вућићесе 6. Декем. р.